

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120447906
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:6120447906.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovovej, v spore žalobcu: Q. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. nad B., D. I. XX/XXX, zastúpený JUDr. Dušanom Kolesárom, advokátom, so sídlom Bratislava, Laurinská 12, proti žalovanému: RK Consulting s. r. o., so sídlom Nitra, Farská 12, IČO: 46 085 921, o zaplatenie 4 000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 7. septembra 2022 č. k. 16C/8/2021-160 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu o zaplatenie 4 000 eur s príslušenstvom (I.) a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (II.). Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 588, § 591, § 33 ods. 1 až 3, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka, ako aj zisteným skutkovým stavom.

1.1. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi zaniknutou spoločnosťou žalobcu (KOLENO s. r. o.) a žalovaným boli uzavreté celkovo 2 kúpne zmluvy, a to dňa 27. 11. 2016 (na č. I. spisu 28 až 29 a následne na č. I. 77 a 78) podľa § 588 Občianskeho zákonníka. Predmet oboch kúpnych zmlúv bol špecifikovaný rovnako, t. j. predmetom kúpy bolo osobné motorové vozidlo AUDI A8, čiernej metalízy, VIN: C A. IL XXX CK. Z kúpnej zmluvy zo dňa 27. 11. 2016 (č. I. 28 a 29 spisu) vyplynulo, že strany si dohodli zmluvné podmienky ohľadne predmetu kúpy, pričom sa vzájomne dohodli na kúpnej cene 30 800 eur, ktorú si vymienili zaplatiť v hotovosti pri podpise zmluvy. Z kúpnej zmluvy zo dňa 27. 11. 2016 (č. I. 77 a 78 spisu) rezultovala rovnaká dohoda na kúpnej cene vozidla vo výške 30 800 eur, s tým, že táto bola zaplatená pred podpisom zmluvy, čo predávajúci potvrdil aj svojim podpisom.

1.2. V konaní nebolo sporné, že obe zmluvy boli podpísané samotným JT., teda osobou, ktorá nebola konateľom žalovaného. Z výpovede samotného žalobcu vyplynulo, že tento pozitívne vedel, že osoba, ktorá podpisovala kúpne zmluvy v mene konateľa žalovaného nie je oprávnená na takéto konanie. Sporné medzi stranami bolo, či bol na takýto úkon JUDr. H.. Y. S. splnomocnený, keďže túto skutočnosť potvrdil aj pred orgánmi činnými v trestnom konaní. Rovnako to potvrdila aj jeho matka U. S. ako konateľka žalovaného. Konateľka žalovaného sa vyjadrila, že o predmete kúpy vedela, auto chcela kúpiť pre potreby spoločnosti, ako aj súkromné účely a z toho dôvodu dala svojmu synovi X.. H.. Y. S. sumu 31 000 eur, aby pre ňu zabezpečil kúpu motorového vozidla AUDI A8. Aj napriek nepreukázaniu existencie písomného splnomocnenia môže v danom prípade ísť o konanie bez splnomocnenia. V danom prípade splnomocniteľ - žalovaný (v mene ktorého koná U. S. ako konateľka) minimálne dodatočne schválila právny úkon splnomocnenia, keďže o predmete kúpy vedela a na toto poskytla svojmu synovi sumu 31 000 eur. Za významnú skutočnosť súd považoval aj to, že z výsluchu žalobcu vyplynulo, že vedel o nedostatku splnomocnenia, v dôsledku čoho aj prípadná aplikácia § 33 ods. 2 Občianskeho zákonníka

je vylúčená v dôsledku aplikácie § 33 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pretože žalobca preukázateľne vedel, že osoba, s ktorou koná a jedná ohľadom kúpnej zmluvy, nedisponuje plnomocenstvom.

1.3. Podľa názoru súdu žalobca neunesol dôkazné bremeno, pretože v konaní nebolo sporné, že X.. H.. Y. S. odovzdal žalobcovi sumu 30 800 eur, a to hneď v prvý deň, čo si predmet kúpy - osobné motorové vozidlo AUDI A8 prezrel, vyskúšal a podpísal prvú kúpnu zmluvu. Následne ďalší deň mal žalobca vrátiť JUDr. H.. Y. S. celú sumu vo výške 30 800 eur, dôvodiac, že sa dojednali na rozdelení kúpnej ceny na celkovo tri faktúry, pričom prvá mala byť vo výške 12 000 eur a ďalšie dve mali byť po 9 400 eur. Žalobca nepreukázal, že by X.. H.. S. vrátil sumu 30 800 eur, pretože o takomto prevode z ruky do ruky neexistuje žiaden doklad. Nepreukázanie vrátenia kúpnej ceny potom musí ísť na ťarchu žalobcu, pretože tento bol povinný preukázať, že skutočne odovzdal sumu 30 800 eur JUDr. H.. S., ktorý túto skutočnosť spochybnil. Súdu preto nie je dôveryhodné, že by žalobca bez akéhokoľvek dokladu vracal tak vysokú sumu a dôveroval osobe, ktorú videl prvýkrát v živote. Žalobca teda v tejto časti neunesol dôkazné bremeno. Navyše, žalobca nepreukázal, že by splatnosť kúpnej ceny bola určená tak, že by bola rozdelená na tri faktúry. Súd tak vychádzal z určenia spôsobu splatnosti kúpnej ceny, ktorá bola uvedená v zmluve, a to v splatnej kúpnej cene najneskôr pri podpise kúpnej zmluvy, keďže v jednej zo zmlúv bolo uvedené, že kúpna suma bola zaplatená pred podpisom kúpnej zmluvy. V tejto časti súd hodnotil konanie žalobcu za špekulatívne, že predmetná kúpna cena sa mala rozdeliť na tri faktúry, ktorá mala byť zaslaná na účet spoločnosti. Je nepochopiteľné, prečo si takúto skutočnosť nedohodli priamo v kúpnej zmluve, z ktorej by preukázateľne mohol vyplývať inak určený spôsob splatnosti kúpnej ceny. Podľa názoru súdu žalobca tak vystupoval vyslovene naivne. V rámci realizácie svojej zmluvnej autonómie mal postupovať obozretne a dodržať určité elementárne zásady opatrnosti. Musí tak niesť zodpovednosť za svoju vlastnú neopatrnosť pri uzatváraní právnych úkonov. Už len z uvedeného dôvodu tu existoval dôvod na zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

1.4. Súd sa zaoberal aj námietkou premlčania, ktorú žalovaný uplatnil podaním zo dňa 02. 02. 2022. V danom prípade išlo o zmluvu uzatvorenú v zmysle § 588 OZ, ktorú skutočnosť strany nepochybne uviedli v označení oboch kúpnych zmlúv. V danom prípade sa nejedná o absolútny obchod v zmysle § 261 Obchodného zákonníka a to i napriek tomu, že spoločnosť žalobcu Koleno, s. r. o. a žalovaný boli subjektmi, ktoré sú zapísané v obchodnom registri, teda sa považujú za podnikateľské subjekty, avšak nebola splnená druhá podmienka, a to účel vzniku záväzku. Z výpisu z obchodného registra zaniknutej spoločnosti Koleno, s. r. o., ani spoločnosti RK Consulting, s. r. o., ani zo samotného dokazovania nevyplývalo, že by tieto spoločnosti mali v predmete činnosti predaj osobných motorových vozidiel konečným spotrebiteľom. Okrem toho, samotný žalobca na pojednávaní uviedol, že ústne sa s JUDr. H.. S. dohodli na aplikovaní Obchodného zákonníka, avšak takéto dojednanie ústnou formou priamo vylučuje ust. § 262 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na uvedené, preto predmetná zmluva spadá pod Občiansky zákonník, a preto súd ohľadne námietky premlčania aplikoval ust. § 101 OZ. Keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania dojednania spôsobu splatnosti a rozdelenia kúpnej ceny na tri faktúry, podľa názoru súdu začala premlčacia doba plynúť nasledujúci deň po podpise kúpnej zmluvy, t. j. dňa 28. 11. 2016 a uplynula dňa 28. 11. 2019, pričom žaloba bola podaná 10. 12. 2020, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby. Žaloba bola teda podaná oneskorene. Aj keby súd posúdil predmetnú zmluvu podľa Obchodného zákonníka, aplikoval by 4-ročnú premlčaciu dobu, aj v takom prípade by bolo potrebné konštatovať, že žaloba bola podaná oneskorene.

1.5. K návrhu na vykonanie dokazovania, a to výsluchom svedkyne Q.. S. J., ako aj p. O., súd uviedol, že na návrh neprihliadol, pretože takýto návrh na vykonanie dokazovania mohol žalobca urobiť v čase podania žaloby, resp. v čase podania odporu, súd by musel odročiť pojednávanie, v čom nevidel hospodárnosť konania, pretože výsluch p. O. nebol potrebný, pretože sa netýkal merita veci, týkal sa inej kúpnej zmluvy medzi žalovaným a menovaným. Rovnako výsluch svedkyne Q.. J. súd nepovažoval za potrebný, ani hospodárny, nakoľko medzi stranami nebolo sporné, že žalobcovi odovzdal X.. H.. S. kúpnu cenu 30 800 eur, sporné bolo to, či mu tieto peniaze žalobca vrátil. Súd v tejto súvislosti poukázal na koncentračnú zásadu v zmysle § 153 CSP, ako aj článok 5 CSP.

1.6. Súd zároveň zamietol aj návrh na vykonanie dokazovania oboznámením sa so spisom OR PZ Nitra, ČVS: ORP-1178/4-VYS-NR-2021 z dôvodu, že sa netýka merita veci a jeho vykonanie by nebolo účelné, ani hospodárne. Pokiaľ ide o dokazovanie výsluchom konateľky žalovaného - A. S. a X.. H.. Y. S., tieto výsluchy nevykonali z dôvodu, že ich nebolo možné vykonať osobitne vo vzťahu k navrhovanej svedkyňi U. S.. Súd prihliadol na jej zdravotný stav, ako aj na skutočnosť, že nebola pri kúpe vozidla,

nepodpisovala zmluvu a nejednala so žalobcom, čo súd zistil aj z výsluchu samotného žalobcu. Súd vyhodnocoval aj konanie jej syna (X.. H.. S.) i v jej mene, bez predloženie splnomocnenia. Okrem toho, mal k dispozícii i výpoveď z trestného konania, kde v podstate nič relevantné neuviedla. Jedine vo vzťahu k splnomocneniu uviedla, že toto dala svojmu synovi X.. H.. S., čo však v konaní preukázaní nebolo a súd sa s týmto vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia.

1.7. Pokiaľ ide o navrhovaného svedka X.. H.. S., súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že menovaný je nedosiahnuteľný pre súd, preto ho nebolo možné predvolať ani ako svedka telefonicky, ani mailom a nepodarilo sa to ani prostredníctvom Mestskej polície v Nitre. Súd však mal k dispozícii jeho výpoveď z trestného konania, kde uvádzal rovnaké skutočnosti ohľadne existencie dvoch zmlúv, ako aj poprel vrátenie kúpnej ceny zo strany žalobcu vo výške 30 800 eur, ako aj rozdelenie kúpnej ceny na splátky. Súd tak mal k dispozícii skutkové tvrdenie, ktoré vo vzájomných súvislostiach konfrontoval, pričom dôkazné bremeno, že žalobca vrátil JUDr. H.. S. uvedenú hotovosť, bolo na žalobcovi, ktorý toto dôkazné bremeno neuniesol.

1.8. Napokon, súd v dôvodoch svojho rozhodnutia v bode 43. poukázal na to, že samotné strany uvádzali nepravdivé skutkové tvrdenia. Žalobca vo vyjadrení k odporu uvádzal nepravdivé tvrdenie, že nikdy neprevzal kúpnu cenu vo výške 30 800 eur od X.. H.. S., pričom pred súdom uviedol, že túto sumu obdržal v prvý deň ich stretnutia. Vystavenie faktúry zo strany žalobcu nemalo oporu v kúpnej zmluve, v dôsledku čoho tak pravdepodobne konal pre daňové účely a následnú možnosť zníženia jeho daňovej povinnosti, čo sa však môže týkať aj žalovaného, ktorý uhradil 8 000 eur, a to čiastočne na faktúru vystavenú na sumu 12 000 eur, ktorej pravý dôvod vystavenia súd ani nezistil, keďže táto skutočnosť zostala sporná. Z predmetnej faktúry vôbec nevyplýva, že by malo ísť o časť kúpnej ceny na vozidlo, preto takéto operácie medzi stranami možno označiť za špekulatívne. Samotné dojednanie, že kúpna cena sa rozdelí na tri faktúry, v konaní nebolo preukázané, a táto skutočnosť je aj v príkrom rozpore s uzatvorenou kúpnu zmluvou.

1.9. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý dôvodil tým, že sú dané dôvody odvolania v zmysle § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Uviedol, že trvá na podanej žalobe aj na všetkých vyjadreniach. Pre účely odvolania sa odvoláva na záverečný návrh zo dňa 07. 09. 2022 prednesený na pojednávaní. Namietal, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so všetkými argumentmi alebo predloženými dôkazmi, resp. sa s nimi vysporiadal nesprávne.

2.1. Spornou zostala skutočnosť, že za žalovaného podpisoval obe kúpne zmluvy zo dňa 27. 11. 2016 X.. H.. Y. S., avšak súd sa s tým vysporiadal tak, že v tomto prípade môže ísť konanie bez splnomocnenia podľa § 33 OZ. S týmto nie je možné súhlasiť, nakoľko uvedené ustanovenie Občianskeho zákonníka predpokladá, že musí ísť o splnomocnenca, a jednak, že prekračuje svoje oprávnenie. V tomto prípade nešlo o splnomocnenca, nešlo o prekročenie jeho oprávnenia, splnomocnenie nebolo predložené ani v tomto, ani v trestnom konaní, teda neexistovalo, a preto ust. § 33 OZ nie je použiteľné. V nadväznosti na to sa obe kúpne zmluvy podľa OZ zo dňa 27. 11. 2016 javia ako neplatné. Dňa 28. 11. 2016 bola uzatvorená kúpna zmluva ústnou formou, ale v režime Obchodného zákonníka, a to konkludentným konaním žalovaného po tom, čo došlo k zmene držiteľa osobného motorového vozidla na príslušnom dopravnom inšpektoráte a k reálnemu odovzdaniu OMV. V tento deň bola aj vystavená faktúra č. 160111002. Skutočnosť, že prevod vlastníckeho práva bol v režime Obchodného zákonníka, preukazujú skutočnosti, že obe zmluvné strany boli podnikateľskými subjektmi s predmetom činnosti: Kúpa a predaj tovaru a prenájom huteľných vecí, a zároveň OMV bolo využívané pri podnikateľskej činnosti. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na splatnosť pohľadávky pre účely prípadného premičania. Žalobca vystavil faktúru už v súlade so zákonom na sumu 12 000 eur so splatnosťou 14 dní.

2.2. Pokiaľ súd prvej inštancie nevyhovel návrhom na vykonanie dokazovania, uviedol, že trval celé konanie na vypočutí štatutárneho zástupcu žalovaného U. S., ako aj X.. H.. Y. S., pričom tieto výpovede považuje za kľúčové. Na druhej strane, súd vytkol jemu, že neuniesol dôkazné bremeno. Práve zamietnutím navrhovaných dôkazov sa mohol súd dopracovať k ďalším dôkazom a následné vyhodnotenie mohlo viesť k inému záveru súdu. Má za to, že týmto postupom mu bolo odňaté právo konať pred súdom a právo na spravodlivý proces.

2.3. Pochybenie súdu vidí aj v tom, že súd nevyhovел jeho návrhom v zmysle § 274 CSP, napriek tomu, že boli splnené podmienky. Postup súdu bol jednoznačne v jeho neprospech, čím mu bola spôsobená škoda nesprávnym postupom.

2.4. Pokiaľ súd prvej inštancie vyhodnotil, že nebolo preukázané, že vrátil do dispozícií X.. H.. Y. S. hotovosť 30 800 eur, nakoľko nebol k tomu žiaden dôkaz, súd sa však nevysporiadal s ďalšími preukázanými skutočnosťami, ktoré v tomto kontexte možno považovať za dôkaz preukazujúci jeho tvrdenie. Súd sa napr. nevysporiadal so skutočnosťou, že JUDr. H.. S. vložil v deň 28. 11. 2016 (po tom, čo sa s ním stretol a ako mu mal odovzdať hotovosť 30 800 eur) sumu 12 000 eur na účet žalovaného. Pán S. mal v jeden deň pri sebe hotovosť 30 800 eur a hneď druhý deň, dňa 28. 11. 2016, mal pri sebe hotovosť 12 000 eur, ktorú ide vložiť na účet žalovaného za jeho osobnej účasti. Nelogický, alebo práve veľmi logický je ďalší argument, že v danom čase bol zakázaný hotovostný styk nad sumu 5 000 eur. A do tretice, že žalovaný zaplatil čiastku 8 000 eur na základe predloženej faktúry so správnym variabilným symbolom, s uvedením v poznámke, že sa jedná o časť kúpnej ceny za AUDI A8. Predmetnú faktúru žalovaný nevrátil, nikdy nerozporoval jej platnosť, nikdy nežiadal o vrátenie predmetnej sumy, pričom 8 000 eur rozhodne nie je málo. Sú to skutočnosti, ktoré bolo možné objasniť zamietnutým návrhom na vykonanie dokazovania. Navrhoval preto, aby odvolací súd po vykonanom dokazovaní rozhodol v zmysle petitu a podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe v plnom rozsahu vyhovel, alternatívne sa domáhal zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa písomne k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací säd (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a vrátiť mu vec podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Predmetom konanie je nárok žalobcu na zaplatenie sumy 4 000 eur s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že žalobca v podanej žalobe tvrdil, že dňa 28. 11. 2016 bola medzi obchodnou spoločnosťou Koleno, s. r. o. so sídlom Centrum 41/108, Dubnica nad Váhom a žalovaným uzatvorená kúpna zmluva, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k hnutelnej veci - osobnému motorovému vozidlu továrenskej značky typu AUDI A8, rok výroby 2011, čierna farba, EVČ: IL XXXCK za kúpnu cenu 12 000 eur. Predávajúci vystavil dňa 28. 11. 2016 faktúru č. 160111002 na sumu 12 000 eur so splatnosťou 12. 12. 2016. Žalovaný ako kupujúci uhradil dňa 08. 12. 2016 časť kúpnej ceny vo výške 8 000 eur na účet predávajúceho. Zvyšnú časť kúpnej ceny vo výške 4 000 eur neuhradil ani napriek výzve predávajúceho. Predávajúci dňa 20. 06. 2017 postúpil svoju pohľadávku voči žalovanému vo výške 4 000 eur s príslušenstvom na postupníka Q. S., nar. XX. XX. XXXX, ktorý je žalobcom v tomto konaní. Túto skutočnosť oznámil žalovanému listom dňa 22. 06. 2017, ktorú skutočnosť preukázal aj podacím lístkom. Okresný súd v Banskej Bystrici v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz, ktorým návrhu vyhovel. Proti uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, ktorý podaný návrh považoval za absolútne nedôvodný, faktúru považuje za vystavenú v rozpore so zaplatenou kúpnu cenou, ako aj uzatvorenou kúpnu zmluvou. Tvrdil, že predávajúcemu dňa 27. 11. 2016 zaplatil kúpnu cenu 30 800 eur, ktoré prevzatie v plnej výške potvrdil právny predchodca žalobcu na kúpnej zmluve. Uviedol, že hodnota motorového vozidla AUDI A8, rok výroby 2011 určite nebola v danom čase vo výške 12 000 eur, ale bola stranami dohodnutá vo výške 30 800 eur, ktorá suma bola zaplatená v celom rozsahu pred podpisom kúpnej zmluvy a odovzdaním vozidla, a teda aj pred zmenou držiteľa vlastníka vozidla v evidencii vozidiel. Na podporu svojho tvrdenia predložil kúpnu zmluvu (č. I. 28) uzatvorenú podľa § 588 a nasl. OZ medzi predávajúcim Koleno, s. r. o. a kupujúcim RK Consulting, s. r. o., predmetom ktorého je osobné motorové vozidlo AUDI A8 za dohodnutú kúpnu cenu 30 800 eur, pričom z čl. 3 zmluvy vyplýva, že kúpna cena bola vyplatená v hotovosti pri podpise zmluvy. Za spoločnosť RK Consulting, s. r. o. U. S., konateľ sa nachádza nečitateľný podpis za kupujúceho.

Žalobca ďalej tvrdil, že JUDr. H.. Y. S. uzatvoril kúpnu zmluvu v mene žalovaného bez predloženia akéhokoľvek splnomocnenia. Žalobca jednal výhradne s menovaným. K vyjadreniu k odporu žalobca uviedol, že predávajúci nikdy neprevzal kúpnu cenu 30 800 eur v hotovosti od žalovaného. V priebehu

konania na pojednávaní dňa 30. 03. 2022 žalobca uviedol, že p. S. mu povedal, že auto kupuje do spoločnosti jeho matky zo svojich peňazí, pričom spoločnosť RK Consulting, s. r. o. vlastní jeho matka. Zároveň mu uviedol, že nedisponuje so splnomocnením. Následne vypísal príjmový pokladničný blok na sumu 30 800 eur s tým, že mu vysvetlil, že o peniaze nepríde, že matka mu ich z firmy prevedie. Následne zmluvu podpísal za p. S. a zároveň každú stranu opatril svojim podpisom. Dňa 28. 11. 2016 uzatvorili druhú zmluvu s p. S., ktorá mala byť opravná zmluva vo vzťahu k prvej a túto podpísal p. S. za svoju matku. Ústne sa dohodli na režime, že zmluva bude spadať pod Obchodný zákonník. Sumu 30 800 eur mu dal p. Kočiščák v nedeľu pri podpise prvej zmluvy a následne dňa 28. 11. 2016 sa dohodli, že platby budú realizované cez účet. Prvú splátku vo výške 12 000 eur vložil p. Kočiščák za jeho prítomnosti v Tatra banke, a. s. na účet svojej matky s tým, že táto mu následne pošle túto sumu na účet. Sumu 8 000 eur mu žalovaný zaplatil až dňa 07. 12. 2016, ako to vyplýva z predloženého výpisu z účtu. Sumu 4 000 eur si uplatňuje z dôvodu, že nedisponuje dokladom, na základe ktorého mu žalovaný zaplatil celú kúpnu cenu 30 800 eur. K vystaveniu ďalších faktúr na sumu 9 400 eur x 2 nedošlo, pretože p. S. s ním prestal komunikovať.

Žalovaný sa v konaní bránil tým, že žalobca v kúpnej zmluve zo dňa 27. 11. 2016 jasne potvrdil prevzatie kúpnej ceny vo výške 30 800 eur, ktorá kúpna cena bola žalobcovi v plnej výške zaplatená v hotovosti pri podpise zmluvy. Medzi žalobcom a žalovaným neexistovala žiadna iná dohoda o kúpnej cene a spôsobe jej zaplataenia, ako tá, ktorá je uvedená v kúpnej zmluve zo dňa 27. 11. 2016. Do pozornosti súdu dal špekulatívne konanie žalobcu, ktorý vystavil faktúru na sumu 12 000 eur s DPH, ktorá nemá žiaden základ ani v kúpnej zmluve, ani v realite týkajúcej sa obvyklej hodnoty uvedeného vozidla v danom čase a mieste. Napriek tomu, že naďalej tvrdí, že kúpna cena bola zaplatená, z opatrnosti vzniesol námietku premlčania celého nároku. Pre plynutie premlčacej doby považoval za podstatné uzatvorenie kúpnej zmluvy, a nie dátum splatnosti faktúry. Zároveň poukázal na to, že zmluva bola uzatvorená v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka, a teda 3-ročná premlčacia doba podľa § 101 OZ uplynula dňa 28. 11. 2019. Aj v prípade posúdenia plynutia premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka by bol nárok žalobcu premlčaný.

5.1. Súd prvej inštancie zamietol ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania navrhnuté žalobcom a o podanom nároku rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu premlčania žalovaného nároku.

Rozsudok súdu prvej inštancie bol napadnutý odvolaním zo strany žalobcu, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie, keď kúpnu zmluvu bolo potrebné posúdiť v režime Obchodného zákonníka a v zmysle neho posúdiť aj vznesenú námietku premlčania. Namietal ďalej nevyhovenie jeho návrhom na vykonanie ďalšieho dokazovania vo veci.

6. Podľa § 389 odsek 1 písmeno b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6.1. Podľa § 389 odsek 1 písmeno c/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

7. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotno-právnu, tak aj procesno-právnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu.

8. Právne posúdenie veci je činnosť súdu, pri ktorej skutkový stav (zistený aj na základe podkladov predložených stranami sporu) podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná.

9. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon, právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie NS SR sp. zn. 2 M Cdo 4/2009).

10. Podľa § 261 odsek 1 Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 31 odsek 1 Občianskeho zákonníka, pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocnenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocneného oprávnenia.

11.1. Podľa § 31 odsek 4 Občianskeho zákonníka, ak je potrebné, aby sa právny úkon urobil v písomnej forme, musí sa plnomocnenstvo udeliť písomne. Písomne sa musí plnomocnenstvo udeliť aj vtedy, ak sa netýka len určitého právneho úkonu.

12. Podľa § 32 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak z právneho úkonu nevyplýva, že niekto koná za niekoho iného, platí, že koná vo vlastnom mene.

12.1. Podľa § 32 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ak splnomocnenec koná v mene splnomocniteľa v medziach oprávnenia zastupovať, vzniknú tým práva a povinnosti priamo splnomocniteľovi. Pokyny dané splnomocnencovi, ktoré nevyplývajú z plnomocnenstva, nemajú vplyv na právne účinky konania, ibaže by boli známe osobám, voči ktorým splnomocnenec konal.

13. Podľa § 33 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak splnomocnenec prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z plnomocnenstva, je splnomocniteľ viazaný, len pokiaľ toto prekročenie schválil. Ak však splnomocniteľ neoznámia osobe, s ktorou nesúhlas bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o prekročení oprávnenia dozvedel, platí, že prekročenie schválil.

13.1. Podľa § 33 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ak splnomocnenec pri konaní prekročil svoje oprávnenie konať za splnomocniteľa alebo ak niekto koná za iného bez plnomocnenstva, je z tohto konania zaviazaný sám, ibaže ten, za koho sa konalo, právny úkon dodatočne bez zbytočného odkladu schváli. Ak splnomocniteľ neschváli prekročenie plnomocnenstva alebo konanie bez plnomocnenstva, môže osoba, s ktorou sa konalo, od splnomocnenca požadovať buď splnenie záväzku, alebo náhradu škody spôsobenej jeho konaním.

13.2. Podľa § 33 odsek 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenie odseku 2 neplatí, ak osoba, s ktorou sa konalo, o nedostatku plnomocnenstva vedela.

14. Zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. Zastúpenie vzniká aj na základe dohody o plnomocnenstve (§ 22 odsek 1 a § 23). V plnomocnenstve, ktoré splnomocniteľ udeľuje splnomocnencovi za účelom jeho zastúpenia pri právnom úkone, sa musí uviesť rozsah splnomocneného oprávnenia, pričom ak je potrebné, aby sa právny úkon urobil v písomnej forme, musí sa plnomocnenstvo udeliť písomne (§ 31 ods. 1 OZ). Ak splnomocnenec koná v mene splnomocniteľa v medziach oprávnenia zastupovať, vzniknú tým práva a povinnosti priamo splnomocniteľovi (§ 32 ods. 2 OZ). Pre vymedzenie rozsahu oprávnenia splnomocnenca konať za splnomocniteľa vo vzťahu k tretím osobám nie je dohoda o plnomocnenstve právne významná; rozhodujúci je rozsah oprávnenia uvedený v plnej moci, ktorá je právnym úkonom splnomocniteľa, ktorým sa dáva tretím osobám najavo, že splnomocnenec je oprávnený zastupovať splnomocniteľa v rozsahu v plnej moci uvedenom.

15. Ustanovenie § 33 OZ upravuje prekročenie rozsahu udeleného plnomocnenstva. Rozsahom oprávnenia splnomocnenca zákon rozumie rozsah jeho oprávnenia vo vzťahu k tretím osobám, ktorý je poznateľný z plnomocnenstva. V prípade prekročenia plnomocnenstva môže splnomocniteľ prekročenie plnomocnenstva splnomocnencom dodatočne výslovne schváliť, pričom potom je splnomocniteľ konaním

splnomocnenca zaviazaný, teda vzniknú pre neho tie isté dôsledky, ako keby splnomocnenec konal v medziach plnomocenstva. V prípade, že splnomocniteľ prekročí plnomocenstvo splnomocnencom neschváli ani druhej strane, s ktorou konal splnomocnenec, svoj nesúhlas bez zbytočného odkladu oznámi, z konania splnomocnenca je zaviazaný on sám. O to viac to platí v prípade, že splnomocnenec konal za iného bez plnomocenstva. To znamená, že splnomocnenec sa sám stáva subjektom práv a povinností z úkonu, ktorý urobil v mene iného. Druhá strana (t. j. ten, s ktorým splnomocnenec, resp. osoba konajúca vôbec bez oprávnenia zastupovať konala) však nie je týmto právnym úkonom bez ďalšieho viazaná. Ustanovenie § 33 ods. 2 druhá veta OZ jej totiž dáva právo voľby, či chce od splnomocnenca požadovať splnenie záväzku (t. j. či chce využiť jeho viazanosť právnym úkonom), alebo či sa chce na ňom domáhať náhrady škody. V prvom prípade sa teda vykonanou voľbou druhej strany stane jej právny vzťah s tým, kto konal ako splnomocnenec, perfektný. V druhom prípade tento právny vzťah nevznikne, ale namiesto neho vznikne medzi oboma stranami právny vzťah zodpovednosti za spôsobenú škodu. Škodou tu treba rozumieť škodu, ktorá vznikla druhej strane tak, že sa spoliehala na to, že právnym úkonom toho, kto konal ako splnomocnenec, vznikol jej právny vzťah so splnomocniteľom. Ide o prípad podobný prípadu zodpovednosti za škodu spôsobenú neplatnosťou právneho úkonu podľa § 42 OZ.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal platnosťou právnych úkonov v nadväznosti na § 34 a § 40 OZ, ktoré určujú formu prejavu vôle konajúceho. Zákon v niektorých prípadoch vyžaduje, aby sa právne úkony urobili len v určitej forme, napr. v písomnej forme (napr. podľa § 46 OZ). Aj tam, kde nie je predpísaná zákonná forma, môžu účastníci vzájomnou dohodou stanoviť pre právny úkon určitú formu. Písomnú formu právneho úkonu môže založiť zákon alebo dohoda zmluvných strán. V oblasti obchodno-právnych vzťahov platí pravidlo vyjadrené v ust. § 272 ods. 2 OZ. Podľa neho, ak písomne uzatvorená zmluva obsahuje ustanovenie, že sa môže zmeniť alebo zrušiť iba dohodou strán v písomnej forme, môže sa zmluva zmeniť alebo zrušiť iba písomne. V opačnom prípade sa zmluva môže zmeniť aj bez dodržania písomnej formy.

V danej veci žalobca predložil uzatvorenú kúpnu zmluvu s jeho právnym predchodcom ako predávajúcim Koleno, s. r. o. so sídlom Dubnica nad Váhom a kupujúcim vystupujúcim pod obchodným menom RK Consulting s. r. o., zastúpený konateľkou U. so sídlom Nitra, J. Kráľa 53, predmetom ktorej bolo sporné motorové vozidlo, ktoré sa predávalo za dohodnutú kúpnu cenu 30 800 eur, ktorá kúpna cena mala byť vyplatená v hotovosti pri podpise zmluvy. Uvedená zmluva je opatrená na každej strane podpisom. Žalobca vo svojom vyjadrení (č. l. 37) uviedol, že Mgr. H. Y. S. vystupoval najprv osobne pri kúpe motorového vozidla ako kupujúci, a nakoniec uzavrel túto kúpnu zmluvu v mene žalovaného, bez predloženia akéhokoľvek splnomocnenia. Vtedajší predávajúci jednal výhradne len s Ing. Y. S.. Samotný žalobca na pojednávaní dňa 30. 03. 2022 uviedol, že auto kupuje do spoločnosti svojej matky, avšak zo svojich peňazí. Pri podpisovaní kúpnej zmluvy (v poradí prvej) mu vysvetlil, že on nie je konateľ a nemá nič spoločné so spoločnosťou RK Consulting s. r. o., ktorú vlastní jeho matka. Navrhol spísanie uvedenej zmluvy „naoko“, keďže ho informoval, že nemá právo podpisovať zmluvy za jeho matku, keďže nedisponuje splnomocnením. Predmetnú zmluvu (neuviedol, či prvú alebo druhú) podpísal za p. S. ako p. S. a súčasne každú stranu kúpnej zmluvy opatril svojim podpisom (zrejme sa jedná o prvú kúpnu zmluvu). Žalobca ďalej tvrdil, že dňa 28. 11. 2016 uzatvoril s p. S. druhú zmluvu, ktorá mala byť opravnou zmluvou vo vzťahu k prvej zmluve, pretože prvá zmluva bola nesprávna, keďže ju podpísal za svoju matku. V konaní bola predložená aj druhá kúpna zmluva (č. l. 77), ktorá bola opätovne uzatvorená medzi spoločnosťou Koleno, s. r. o., Dubnica nad Váhom a kupujúcim RK Consulting s. r. o., Nitra, predmetom ktorej bolo predmetné motorové vozidlo AUDI A8 za dohodnutú kúpnu cenu 30 800 eur, ktorá bola zaplatená pred podpisom tejto zmluvy. Žalobca vo svojej výpovedi tvrdil, že kúpnu cenu 30 800 eur, ktorú mu dal p. S. v nedeľu pri podpise prvej zmluvy, mu následne v pondelok (28. 11. 2016) vrátil, keďže sa dohodli, že platby sa budú realizovať cez účet. Prvú splátku vo výške 12 000 eur vložil p. S. na účet jeho matky za jeho prítomnosti v Tatra banke, a. s. Sumu 8 000 eur mu p. S. poslal dňa 07. 12. 2016, čo vyplýva aj z predloženého výpisu z účtu, ktorý je založený v spise.

16.1. Zo zápisnice o vylúčení svedka Ing. Q. Y. S. vyplynulo, že návrh zmluvy predložil on, kupujúcou bola spoločnosť RK Consulting s. r. o. Zmluvu podpísal on ako zástupca matky ako jedinej konateľky. Jeho matka o záväzku vedela, toto auto kupoval z jej iniciatívy. Ďalej tvrdil, že peniaze boli pri podpise kúpnej zmluvy odovzdané a žiadne mu neboli vrátené. Potvrdil doručenie faktúry na sumu 12 000 eur za vozidlo, ktorá bola vystavená dňa 28. 11. 2016, avšak nikde z tejto faktúry podľa neho nevyplýva, že je

to časť kúpnej ceny alebo, že táto nebola zaplatená. Z tejto sumy jeho matka zaplatila 8 000 eur. Pokiaľ ide o dve kúpne zmluvy, uviedol, že jedna bola vypracovaná p. S., túto si sám vyplnil, druhú vypracoval on a na tejto boli podpísané údaje žalovaného, on tam doplnil údaje predávajúceho a údaje o vozidle.

Súd prvej inštancie sa nezaoberal platnosťou kúpnych zmlúv na predmetné motorové vozidlo z hľadiska jej formy, keď sám svedok S. uviedol, že kúpnu zmluvu podpisoval za svoju matku. V tejto súvislosti je potrebné si vyjasniť, či p. S. podpisoval v mene svojej matky, pričom jej podpis sfaľšoval, resp. či konal na základe splnomocnenia, ktorým však nedisponoval a táto skutočnosť bola známa i samotnému žalobcovi. V tomto zmysle je potom potrebné vyhodnotiť, či kúpna zmluva je perfektný právny úkon a aký nárok je možné z neho uplatňovať.

16.2. Vykonaným dokazovaním zostali nevyjasnené viaceré rozporné skutočnosti a súd prvej inštancie ani nedal na ne odpoveď. Žalobca v podanej žalobe tvrdil, že vystavil dňa 28. 11. 2016 faktúru na sumu 12 000 eur so splatnosťou 12. 12. 2016. Žalovaný ako kupujúci uhradil dňa 08. 12. 2016 časť kúpnej ceny vo výške 8 000 eur a zvyšok neuhradil. Uvedené je v rozpore so samotnou kúpnu zmluvou, či už prvou alebo druhou, kde je dohodnutá kúpna cena za motorové vozidlo 30 800 eur, ktorá suma mala byť uhradená pred podpisom tejto zmluvy. Samotný žalobca už vo svojej výpovedi dňa 30. 03. 2022 pred súdom prvej inštancie tvrdil, že sumu 30 800 eur, ktorú mu dal p. S. v nedeľu pri podpise prvej zmluvy, mu následne dňa 28. 11. 2016 vrátil, keďže sa dohodli, že platby budú realizované cez účet. Prvú splátku p. S. vo výške 12 000 eur vložil za jeho prítomnosti na účet svojej matky do Tatra banky, a. s. , z ktorého účtu mala byť následne táto suma žalobcovi, resp. jeho predchodcovi poslaná. Suma 8 000 eur mu bola poslaná p. S. dňa 07. 12. 2016, čo vyplýva aj z výpisu z účtu, ktorý sa nachádza v spise. Ing. S. vo svojom vyjadrení (č. l. 74) uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným neexistovala žiadna iná dohoda o kúpnej cene a spôsobe jej zaplattenia, ako tá, ktorá je uvedená v kúpnej zmluve zo dňa 27. 11. 2016. Vystavenie faktúry na sumu 12 000 eur s DPH považuje za špekulatívne konanie žalobcu, ktoré nemá žiaden základ v kúpnej zmluve, ani v realite týkajúcej sa obvyklej hodnoty uvedeného motorového vozidla v danom čase a mieste. Vzhľadom na vyššie uvedené rozporné tvrdenia však zostala sporná skutočnosť v prípade pravdivosti tvrdení Ing. S., čo predstavuje platba zo dňa 07. 12. 2016 na sumu 8 000 eur, ktorú sumu poukázal žalovaný s dodatkom „časť kúpnej ceny AUDI A8“, ktorá suma bola zaslaná právnomu predchodcovi žalobcu. Pokiaľ bola celá kúpna cena 30 800 eur vyplatená pri podpise kúpnej zmluvy, tak ako to tvrdí v konaní svedok S., nebol dôvod platiť ďalšiu časť kúpnej ceny za AUDI A8 vo výške 8 000 eur.

17. Vyššie uvedené skutočnosti majúce podstatný vplyv pre rozhodnutie vo veci zostali naďalej sporné, keď súd prvej inštancie nevyhovел návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania, a to predovšetkým na vypočutí štatutárneho zástupcu žalovaného a navrhovaného svedka Ing. Y. S.. Práve tieto výpovede môžu byť kľúčové pre posúdenie unesenia dôkazného bremena žalobcom.

17.1. V prípade, ak súd prvej inštancie posúdi sporné kúpne zmluvy za platné, bude vychádzať z tej skutočnosti, že ako na strane kupujúceho, tak aj na strane predávajúceho vystupovali obchodné spoločnosti, ktoré uzatvorili uvedenú zmluvu s výkonom ich podnikateľskej činnosti. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že si účastníci v zmluve dohodli, že zmluva spadá pod režim Občianskeho zákonníka. Takéto dojednanie je potrebné považovať za neplatné v rozpore so zákonom, nakoľko Obchodný zákonník nemá ustanovenie, na základe ktorého by si účastníci v prípade, ak ich vzťah spadá pod ust. § 261 Obchodného zákonníka, mohli dohodnúť, že ich vzťah sa bude riadiť ustanovením Občianskeho zákonníka, na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré takúto možnosť pripúšťajú v ust. § 262 Obchodného zákonníka. Ide o kogentné ustanovenie, ktoré nemožno ani dohodou účastníkov zmeniť (§ 263 Obchodného zákonníka) a od ktorého sa účastníci nemôžu odchýliť. Z uvedeného dôvodu, pokiaľ súd prvej inštancie posudzoval uzatvorenú kúpnu zmluvu v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, považuje odvolací súd tento jeho postup za nesprávny. Následne i vznesená námietka premlčania mala byť posúdená podľa ustanovení Obchodného zákonníka (aj keď prvoinštančný súd sa okrajovo vyjadril aj k premlčaniu podľa Obchodného zákonníka).

18 Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 odsek 1 písm. b/, c/ CSP zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Jeho povinnosťou bude vo veci doplniť dokazovanie v naznačenom smere, vypořadať sa so spornými skutočnosťami a až po ich vyhodnotení jednotlivo, ale aj vo vzájomnej súvislosti, dospieť opätovne k záveru, či nárok žalobcu je dôvodný, alebo nie. Zároveň súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách konania.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).